

МОЖЛИВІСТЬ МІНІМІЗАЦІЇ МЕХАНІЧНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В ПОЛЬОВИХ П'ЯТИПІЛЬНИХ СІВОЗМІНАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Автори: ПРИМАК І.Д., КАРПЕНКО В.Г., КУПЧИК В.І., ОБРАЖІЙ С.В., ПАВЛІЧЕНКО А.А., КОЛЕСНИК Т.В.

Кафедри землеробства і агрохімії

Для господарств центрального Лісостепу на чорноземах типових в п'ятипільних плодозмінних (зернотравянопросапних і зернопросапних) сівозмінах встановлена можливість збільшення концентрації посівів зернових і зернобобових культур з 40 до 100%, а також необхідність мінімізації механічного обробітку ґрунту.

В сівозмінах з 40, 60, 80% - вим насиченням зерновими і зернобобовими культурами культурну оранку на глибину 25–27 см і більше можна проводити лише в одному полі сівозміни (під просапні де вноситься гній), а на решті полів проводити мілкий обробіток дисковими або лемішними знаряддями на 10–12 см. В сівозміні, де насичення зерновими і зернобобовими становить 100%, найвищу агротехнічну і економічну ефективність забезпечив диференційований обробіток, за якого в двох полях проводиться мілка (15–17см) оранка, в одному – плоскорізний (25–27см) і в двох – мілкий (10–12 см) обробіток ґрунту.

Економічна ефективність: зниження енергетичних витрат на 1 га ріллі на 20–27%, підвищення продуктивності ріллі в 1,6–2,3 рази, зменшення собівартості зернової одиниці на 24–28%.

Соціальний ефект: забезпечення охорони навколишнього середовища.

За внесення на 1 га ріллі 12 т гною + $N_{48-75}P_{72-75}K_{72-75}$ і проведенні в типових п'ятипільних зернотравянопросапних і зернопросапних сівозмінах центрального Лісостепу України з 40, 60 і 80% насиченням зерновими і зернобобовими культурами оранки тільки в одному полі (під просапні де вноситься гній), а на решті полів мілкого обробітку на 10–12 см продуктивність їх досягає 70–80 ц/га кормових одиниць. В плодозмінній сівозміні з 100% насиченням зерновими і зернобобовими культурами внесення на 1 га ріллі 12 т гною + $N_{57}P_{75}K_{75}$ і оранка в двох полях та мілкий обробіток на решті полів забезпечують отримання до 70 ц/га кормових одиниць.

Встановлена ефективність зростаючих рівнів удобрення за різних способів і глибини обробітку ґрунту в польових сівозмінах з різним ступенем насичення зерновими і зернобобовими культурами.

Потенційними споживачами можуть бути землевласники земельних угідь.